

August Varenius

Augustus Varenius, D. Colleg. Theol. Senior ... ad Exequias quas ... Viro Dn. Johanni Willebrando, Senatori & Camerario Reip. Rostoch. Seniori ac Primario Moestissima Vidua ad diem XIII Augusti ... celebrari exoptat Omnes Acad. Cives solemniter invitat

Rostochii: Keilenbergius, [1678]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn777132206>

Druck Freier  Zugang



85.
AUGUSTVS VARENIVS, D.

Colleg. Theolog. Senior, Consist. Ducum Mekleb. Assessor, Academia Rostochiensis h. t. RECTOR
ad Execvias

quas
*Amplissimo, Prudentissimo, doctrinâ, longoq; rerum
usu pollentissimo VIRO*

**DN. JOHANNI
WILLEBRANDO,**

Senatori & Camerario Reip. Rostoch. Seniori
ac Primario

Mœstissima Vidua



*XIII Augusti hor. 1. in templo Mariano adornas
nostri quoq; Academicorum ordinis frequentia
celebrari exoptat*

Omnes Acad. Cives solemniter invitât.

Jethro ad Mosen Exod. XIII, 21.

*Provideto ex toto hoc populo eligi Viros strenuos, timentes Dei, Viros
veraces, o fores turpis lucri, quos constituas super populum.*

Jes. I, 26.

*Restituam Judices tuos sicut primum, & Consiliarios tuos, sicut in
principio. Tunc vocaberis civitas justa, urbs fidelis.*

ROSTOCHII,
Prelo FRIDERICI KEILENBERGII, Acad. Typographi.

LB 7P Willebrand, Johann 1678

2.

Amplissimum SENATUS & SENATORUM nomē est, usq̄;
adeò ut non saltem qui in Politiâ & curiâ Civitatis delibē-
rant, nec saltem qui in aulis, Principum nomine, in diri-
mundis sive causarum sive consiliorum ambiguis pronunciant:
sed & qui in ipso sive Imperii sive regni confessu, Consilia status
participant, Regni vel Imperii Senatus vel Senatorum nomine
veniant. Ut de supremis illis, & vel ipso Germanici imperii Se-
natus, confessuq̄; verè Regio nihil nunc dicamus: sed de infèrio-
ribus illis, præcipuè qui in omni benè constitutâ Republ. ut pu-
blico patriæ bono statuive consulant, & controversias civium,
definiant, ex indigenis, ut plurimum, in Magistratus judi-
cūmq̄; Confessum legitimâ honestissimâq̄; suffragatione adsci-
fcuntur, vel evehuntur, signa dotesq̄; prout in aulâ consiliariorū:
ita in curiâ Senatorum prolixè l. 7. Politicorum descripsit Adamo
Conzen Jesuita, Theologus & in Acad. Moguntinâ Professor, re-
quirens in Senatore 1. *etatem stabilem, aut negotiis exercitam Sena-*
ctutem 2. *Silentium Secretorumve fidem.* 3. *Moderationem, ne opinio-*
nis sue sit tenax, & adversus meliora svadentes pervicax. 4. *evita-*
tionem consortij cum Resp. hostibus vel æmulis. 5. *animi libertatem.*
6. *notitiam sui status, & metum mali consilij eventus, damnosæ Consul-*
toribus. 7. *Consilij oportunitatem, ne quis sit post facta Promethæus.*
8. *diligens rerum politicarum studium, historia & exemplorum magnâ*
cum judicio cognitionem. 9. *consiliū nec præceptis nec festinatū, ne, nisi*
ubi in morâ periculum, celeritatem adhibeat. 10. *maturam affe-*
ctuum positionem, ne quid ex odio studiove corruptè agat. 11. *Sin-*
ceritatem, ut non nisi vera ac salutaria promat. 12. *Famam hone-*
stæve existimationem, ne quis Senator vel Consiliarius sit malæ
famæ. 13. *Fortitudinem, non saltem inter pares: sed & superiores*
Justitiæ infensos 14. *modestiam in corrigendâ propriâ sententiâ, si ali-*
orum observaverit vota salubriora vel meliora. 15. *Præsentiam,*
ut præsens & frequens in curiâ sit, nec in causis odiosis diverticu-
la quærat. 16. *tempestivam sapientiam, & ne extra Senatum de*
Rep. in circulis disputet, neve in Senatu sententiam suo ordine,
bros

breuiter & perspicuè dicere & alios modestè refellere non aufit.
 17. peritiam & juris & Reipubl. 18. auream mediocritatem inter ab-
 ruptam contumaciam ac deforme obsequium. 19. vocationem s-
 ne ambitu. 20. experientiam. 21. pietatem. 22. odium novitatum &
 mutationum, nec minus. 23. assentationum & adulatorum. 24. Majo-
 rem cautionem, quàm audaciam. 25. prothymiam in iurando, non
 consilio modò: sed & re. De numeris illis, annon alicubi præter ne-
 cessitatem multiplicati, & minus rectè ordinati, ut nihil nunc cõ-
 mentemur, quantò magis ore rotundo, nec sine instinctu divi-
 no, brevioribus longè numeris, quicquid in longioribus illis da-
 batur genuini characteris boni *Senatoris*, vel *Judicis*, apud Gene-
 rum Mosen, Socer Jethro pronunciauit, monitor, ut ipse, velut
 Synedrii Præses & Supremus Magistratus, curet ex populo eligi, &
 Senatores collocari I. אנשי חיל, quod cum Chaldaus expresserit
 pari termino גברי רחיל & quidnam eo nomine veniat, He-
 brai disputent, aliis in diuitiis abeuntibus, aliis in robur animi ma-
 gnorum laborũ capacis: & illis adeo explicantibus per עשירין שאין
 צריכין לחחניף ולהכיר פנים i. e. diuites, qui opus hauri habeant præ
 egestate hypocritas agere & personas aspicere, quomodo & Græcos &
 Vulgatum, qui expresserunt per ἀνδρας δυνατους s. Viros potentes
 intellexit Grotius opulentos, qui & dignitatem tueri melius pos-
 sint, & longius absint ab inhonesta quæstus suspitione, his autem, & re-
 ctius (quandoquidem illud 2. 3 & 4. prohibetur caractere) per:
 שיש להם כח לסכל הטרח ולא יפתרו מהם s. Viros quibus robur inest,
 sicut magnis arduisq; negotijs expediendis pares sint, nec ad molem a-
 gendorum formident, quod & intellectum Iun. & Tremell. per Vi-
 ros Strenuos, prout Luthero ad famam integerrimã & sincerã juris
 tractationẽ respectus, reddenti: *Sehe dich umb nach redlichen Leu-
 ten!* Omnia illa quæ supra numero 1. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 12. 13. 15. 16. 17.
 20. in signis boni *Senatoris* continebantur, unã hãc voce חיל vari-
 riã subordinatione à Jethrone designãtur, sic ut hoc primo chara-
 ctere *Viri* designentur cordati, robore animi, quin & sufficienti cor-
 poris, prudentiã in primis, solertiã, experientiã, fide, constantiã, in
 dicen-

dicendo jure, & promovēdo bono regimine conspicui, laboriosi, ad præclara consilia danda exercitati, & illis exeqvendis validi, quæ omnia ex naturali adeo significato, ejusq; in sacris usu profuunt. Reqvissivit Socer Moſis II. Senatores, & Judices יראי אלהים s. Dei (velut cujus est Judicium, quiq; præſens est in Judicio, & inter Magistratus, velut Deos terrestres judicat, conf. Pf. LXXXII, 1. nō fucato: sed serio veroq; & religioso pavore) *timentes, die Gott fürchten/cumq; timor ille Dei sit caput Scientia* (Prov. I, 7.) proinde & חכמים ונבונים s. *sapientes & intelligentes* Deut. I, 15. Pulchrè veteres Hebræi explicant יראי אלהים רק מהשם לכבודו i. e. *quibus non pavor inest ab homine: sed à solo Deo.* Conſonat pulchrè Moſes in Instructione collocatorum à se Judicum: *Ne metuitote, inquit, à quoquam: nam judicium ipsum Dei est.* Deut. 1, 17. Et bellorum gloriâ magnus, sed pietatè major, *Jhoſaphat*, edicens Judicibus: *Videte, quid sitis facturi. Non enim homini judicium exercetis: sed DOMINO, qui vobiscum est in judicio. Quare INSIT PAVOR JEHOVÆ VOBIS.* 2. Chron. XIX, 6. 7. Atq; ad hunc characterē *Jethronis* secundum, reducuntur illa quæ in superioribus præter 21. in ceteris quoq; 18. 19. 24. 25. numeris à *Conzenio* signa dotesq; exprimebantur. Reqvirit tertio *Jethro*, *Judices & Senatores* אנשי אמת vel prout Chald. גבריין רקשוט i. e. *Viros veritatis, i. e. veraces s. veritatis rationem habentes, & quarto* שנאי בצע i. e. *Oſores Lucri*, Chald. reddit: ידסן לקבלא ממון i. e. *quibus res exosa est, accipere Mamon* i. e. aurum, argentum, vel quascunq; opes. Lutherus: *Barbaſtige/ die dem Geige ſeind ſind.* Notantur utroq; hoc caractere Viri veritatis & boni consilii tenaces, qui non sive studio vel odio, non inimicâ consiliis cupiditate vindictæ, non invidia vel livore, non ceteris affectibus ducuntur, non æqvivocatione & reservamentis mentalibus, non simulatione & dissimulatione, non, cui foedum crimen servitutis inest, assentatione, non turpi lucro & rubiginosi aurâ marſupii abripiuntur: sed sincerè, quod justum pronunciano, quod salutare ſvadendo, publico consulunt, parati (quod de se pronunciat Aristoteles)

propter

propter veritatem vel τὰ οὐκ εἰς ἀνομιάν s. propriā sententiā retractare, cum mutatio consilii, nulli, ne seni quidē sit indecora, & dicti sive incommodi, sive falsi, sive mali, pœnitere, utiq; cordatorum sit. Interpret horum characterum alibi Moses, tali Judicem fulmine attonuit: *Nec iudicium pauperis pervertito, nec illum in lite suā honorato! A verbo mendacij procul abesto! Peregrinū ne opprimito! Et nunq; ne accipito, quippe quod excoecat oculos & pervertit verba iustorum.* Exod. XXIII, 3. 6. 8. 9. & alibi: *Ne suscipiote personā in iudicio: æquē magnum ac parvum audite!* Deut. I, 17. Nec minus potēti tonitru illos attonat Josaphat: *Pavor Domini insit Vobis. Observate & facite! Nam non est apud Dominū Deum nostrū iniquitas, aut acceptio personarū, aut sumtio munerū* 2. Chron. XIX, 7. qva ratione in hos duos characteres resolvuntur, qvæ supra in numeris Conzen. 10. 11. 14. 22. 23. exprimebātur. Atq; prout Deo est, qvi tales Consiliarios & Senatores aulae curiæve concedit, Deus qvi iratus, eosdē tollit Jes. III, 1. 2. qvibus sublatis fit, qvōd in loco inscripto Jeschaia præmittit sc. *Urbs olim fidelis fit meretrix, plenissima olim jure, fit plena homicidis. Argentum abit in scorias. Primores ejus sunt socij furū, amantes munus, pupillo non dicunt jus, & causa viduarum non pervenit ad illos* Jes. I, 21. 22. 23. Ita Deus pœnitiētiā populi placatus & miseriam hujus miseratus, velut supremū emendator temporum & Rerum publicarū: *Ego, inquit, defecatis scorijs, juxta puritati Te restituam. Restituam Tibi Judices, sicut erant primō, & Senatores (Consiliarios) sicut erant initio. Postmodū vocaberis civitas juxta, urbs fidelis* conf. v. 26. Atq; in istā SENATORUM opt. classe merito collocamus, Virum qvondā Amplis. & Prudentis. DN. JOHANNEM WILLEBRANDUM, Curia Senatoria & Camerariorum Seniorē fulgidis. Amicū multis abhinc annis nobis conjunctis. cui triste supremūq; hęc traditione diei natalis, vitalis, & lethalis ac funeralis, exsolvimus officium. Natus hęc Rostochii est a. c. 1500. xv. 30. Jan. Patre, Avo, Proavo, cognominibus Filio, Nepoti, Pronepoti, & illo quidē pari filio inter Curiales Senatoriā dignatione, isto autē & Negotiatore florentissimo Rostochii, illo deniq; Cive Perlebergensi, Matre, ELISBETA Lünfings / Avia paternā ANNA Barners / Prænob ilis

nobilis DN. SEBASTIANI *Barners*/Illustris. Duc. Mekleb. Praefecti
Dobberanensis, & ANNÆ *Fresen*/fulgidissimæ olim genere doti-
busq; Matrônæ, filiâ, Proaviâ paternâ URSULA *Wegeners*/Proavo
materno DN. PAULO *Lünstug*/Civium Rostoch. primario, & ædis
S. Nicolai per XL. annos Praefecto laudatissimo, turris Nicolaita-
næ erigendæ elegantiq; apice & coronide in altum educendæ so-
lertissimo Curatore, Proaviâ maternâ AGNETA *Wosering*. Hone-
stissimis clarissimisq; his parentibus & Majoribus editus, ac ipso so-
lemni purificationis, quâ vocant, Mariæ, proximo Kalendis Februa-
riis, quibus Christum baptizatum Veteres putarunt, quamq; inde *Φα-
φάγον ἡμετέραν* appellarunt, ipse per lavacrum aquæ sanguine Christi
rubentis purgatus, & *Φαλαδεις* s. quod idem antiqvis erat, *βαπτιδαεις*,
vel baptizatus, à teneris ad pietatē, morū elegantiam, ad doctrinæ sa-
pientiamq; Præcepta imbibenda, sub oculo parentum, & hic in schola
Oppidanâ, non neglectâ, sub HERMANNO TARNOVIO, Pastore
deinceps apud *Dassovieneses* fidelissimo, informatione privatâ, ac
plus ultra in Scholâ *Lübecensi*, sub accuratissimâ *inspectione* ac *infor-
matione* M. JOHANNIS KIRCHMANNI, tunc ejusdē ludi *Rektoris*, est
efformatus, tanto successu, ut dignus tanti Præceptoris judicio visus
fuerit, qui Academiæ crederetur, & quidē florentissimæ tunc Regi-
omontanæ, quâ magno fructu infessa, cum astrorum ignes æmula-
tus, motu gauderet, cœloq; peregrino, Lugdunum Batavorum adiit,
ubi non saltem Commilitonum Nobilium: sed & multorum Baro-
num Comitumq; , nec minùs Dominorum Professorum gratiâ be-
nevolentiamq; sibi conciliavit, & apud hos faciles aditus sibi modestiâ
& *φιλομαθία* patefecit. Inde post excursionem Bredanâ, obsidionis
oculis lustrandæ causâ, Gallos & penitus toto divisos orbe Britannos
adiit, ac perlustratis Academiis, civitatibus, castris celebratis-
simis, post triennium peregrinationi indultum, magno Numi-
nis beneficio natali solo salvus & incolumis est redditus. Prolixum
hic foret, recensere, quantâ felicitate præter illa regna, alias quoque
Provincias peragravit, quantâ solertiâ, quæcunq; prudentiæ exactis-
simæ augendæ serviunt, lustravit, quantâ expeditione etiâ linguarum
com-

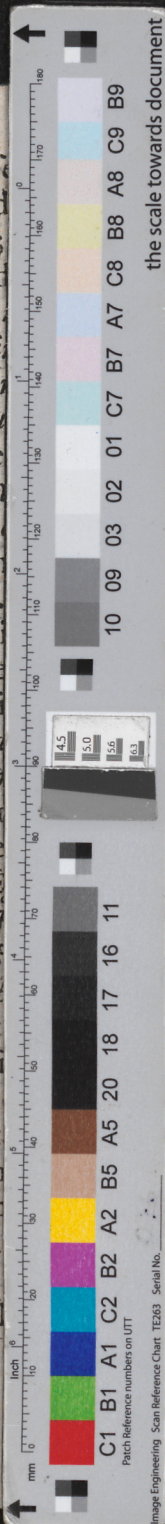
compos fuerit, quantā morum concinnitate bonorum omnium
amorem occuparit, quantā virtute presentissima pericula averterit
atq; evitarit, inq; usus & suos & publici boni visa, perceptaq; con-
vertere noverit! Reversus, invocato Numine, conspirante cogna-
torum suffragatione, domum duxit pudicissimam & Lectissimam,
Feminam ELISABETAM, DN. CHRISTOPHORI BERNHARDI
Schraders/Senatoris Rost. prudentis. p.m. Viduam, Excell. Profes-
soris Organici & Colleg. Prof. Duc. Senioris DN. M. PETRI SASSII
Filiam, nunc alterā vice Viduam moestissimam. Factum id 3. Jul. an.
cip. 10c. xxxix. Unde nati PETRUS, & ANNA ELISABETA, in ipso aeta-
tis adolescentiaeq; flore, morte beatā in Paradisū coelestē transplan-
tati hęc quidē a. 1657. ille a. 1658. Superfunt EVPHROSYNA & AN-
NA DOROTHEA, illa, inde, ab a. 1669. 10 Febr. ad a. 1672. 14. Mart.
DN. NICOLAI Meiern/Senatoris Integerrimi, hoc autē functo, Flo-
rentissimi & Præstantissimi Civis & ærarii Præfecti DN. JOHANNIS
Lambrecht/uxor fulgidissima, à quo an. 1673. 12. Nov. est domum du-
cta: Hęc, Virgo floridissima, unā cum Matre, Sorore, Affine cete-
risq; ex Parentis, Mariti, Soceri funere moestissima. Atq; ita Viro
faustissimum tranquillūq; & raro exemplo annosum satis s. 39, an-
norum Conjugium obtigit. Sed & Reip. profutura spectatissimi
Viri virtus videbatur, ad cujus tamen dignationē non evolavit: sed
per gradū, ivit. Præter Præfecturā ædis S. Catharinæ & contigui huic
Orphanotrophii, in Collegium centum, & paulò post sedecim Vi-
rorū, mox Patrū Curia suffragatione an. MDCL. ipso solemni MAT-
THIÆ, ad Senatoriā dignitatē evectus, ordine per omnia munia, ad
supremum inter Senatores CAMERARI gradū, adscēdit, in quo ipsi
saturō fessiq; viarum, variarumq; qvas pro patriā sustinuit, Legatio-
num, consistere placuit, consularēq; dignationē fugere potius quā
appetere. Jam quid de Viri laudibus dicemus? Hic, hic verò Ecclesia,
curia, totaq; Civitas, Viro, publico parentabit Encomio, nosq; ne in
trāscursu aliquid de laude deminuam, absolvet. Testabuntur, cum
ipsa Templorū, tum Curia subsellia, vix unquā se WILLEBRANDO
Senatore visa vacua. Testabitur Ecclesia, fuisse illum in audiendis
Con

Concionibus, in fundendis ardentissimis precibus, in frequentanda
 quoq; Sacramenti Eucharistici *κοινωνία* devotissimū, & religiosissi-
 mū, sic ut nō suis saltē domi: sed & illis & toti ordini, Senior ipse, lu-
 centissimo pietatis Exemplo præiverit, nec minū aliorū necessitati-
 bus sublevandis operā strenuē accōmodarit, ut pertinacissimo luctu
 meritō prosecuturi Virum sint, nō domui saltē suæ: sed & sibi & Reip.
 necessariū, nunc omnibus vel eo nomine triste funus, qvōd accel-
 ratū inopinatumq;: Ecce enim, qvum paulō antea in templo Mari-
 ano, sanctum Corporis & Sangvinis Dominici epulū, devotissimē
 accepisset, paulō post langvore, Cephalalgia, viriumq; repentino de-
 liquio correptus, & oppositis à celeberr. Collegii Medici Seniore D.
 Becmeistero, Collegā honorat. pharmacis selectissimis, nil redinte-
 gratarum virium expertus, totum se piis hymnis, & prout antea, san-
 ctissimis moriturorum precibus, ad placidā beatāq; emigrationē cō-
 posuit, hāc fine quoq; accito Rev. & Clar. DN. BERNHARDO MUL-
 LERO, Diacono Mariano, qvando, prout Dominus Jesus in horto
γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ, ἔκτενέσθρον προσήχηε s. in novissimo jam agone
 mortis constitutus intentius oravit, & inter illas preces, & gemitus,
 Rev. DN. Confessionario cum ipso, & pro ipso precib; apud Deū, cer-
 tante, & novissimē benedictionis solemnē formulā super illum ago-
 nizantē pronunciante, inter illa Sacra, *WILLEBRANDUS* placidē
 beateq; in *DOMINO JESU* obdormivit, animāq; pietatis nō fucatae
 diviniq; amoris flamma purpuratā inter Angelicas excubias, eāq; in
 Paradisum cœlestē exportantes turmas, emisit, in qvo nunc omnis
 tempestatis secura, absq; omni marcore virefcit. Corpus verò dum,
 sub spe resurrectionis, Terræ magnæ matri hodie reddetur, Omnes
 omnium ordinum Cives, ut id ipsū hodie circa 1. deducendum, con-
 ditorioq; suo in templo Mariano inferendū, honorificā suā præsen-
 tiā illustrent, debitum sic SENATORUM Seniori (in ipso magno cli-
 macterico hinc evocato) honorem exfoluturi, ipsi autem mortē vel
 ex hoc exemplo meditaturi, monemus.

P. P. Rostochii d. XIII. AUG. (qvā ante annum grassata per triduum flamma, & nostris
 jam saturata malis, Deo imperante, & vel sic, preces Viri exauditas sibi, pietatis ejus haut
 immemori, testante, ad *FUNCTI* nostri domum constitit, suisq; viribus expiravit.)

ano c19 126 LXXVIII.

propter veritatem vel tā dīnā avaritā s. propriā
cum mutatio consilii, nulli, ne seni quidē sit in-
incommodi, sive falsi, sive mali, pœnitere, utiq;
terpres horum characterum alibi Moses, tali Jud
nuit: *Nec iudicium pauperis pervertito, nec illum*
A verbo mendacij procul abesto! Peregrinū ne oppri-
cipito, quippe quod excoecat oculos. Et pervertit ver-
XXIII, 3. 6. 8. 9. & alibi: *Ne suscipiote personā in ju-*
ac parvum auditore! Deut. I, 17. Nec minus pōte-
tonat Josaphat: *Pavor Domini insit Vobis. Obser-*
non est apud Dominū Deum nostrū iniquitas, aut a-
suntio munerū 2. Chron. XIX, 7. qva ratione in-
res resolvuntur, qvæ supra in numeris Conzen-
mebātur. Atq; prout Deo est, qui tales Consiliari-
curiæve concedit, Deus qui iratus, eosdē tollit Je-
latis fit, quod in loco inscripto Jeschaia præmitti-
fit meretrix, plenissima olim jure, fit plena homicida
scorias. Primores ejus sunt socij furū, amantes mu-
jus, & causa viduarum non pervenit ad illos Jef. I, 21
nitentiā populi placatus & miseriam hujus mise-
emendator temporum & Rerum publicarū: *E-*
scorijs, justæ puritati Te restituum. Restituam Tibi J-
mō, & Senatores (Consiliarios) sicut erant initio. Pos-
tas justa, urbs fidelis conf. v. 26. Atq; in istā SEN-
merito collocamus, Virum quondā Amplifs. &
HANNEM WILLEBRANDUM, Curia Senatori-
Seniorē fulgidiss. Amicū multis abhinc annis n-
triste supremūq; hāc traditione diei natalis, vit-
neralis, exsolvimus officium. Natus hic Rostoch-
Jan. *Patre, Avo, Proavo, cognominibus Filio, Nep-*
lo quidē pari filio inter Curiales Senatoriā digna-
gotiatore florentissimo Rostochii, illo deniq;
Matre, ELISBETA Günsings / Aviā paternā Al-



actare,
ti sive
sit. In-
ne atto-
norato!
ne ac-
Exod.
magnum
illos at-
Nam
arū, aut
caracte-
expri-
res aula-
ous sub-
m fidelis
abit in
dicunt
eus pœ-
upremq;
efacatis
vant pri-
ris civi-
ot. classe
DN. JO-
riorum
stis. cui
is ac fu-
xv. 30.
oti, & il-
tē & Ne-
ergensi,
s / Præ-
nob ilis